

Plan za povećanje apsorpcije sredstava za odlaznu studentsku mobilnost u okviru programa Erasmus+ u području visokog obrazovanja u Hrvatskoj za razdoblje 2019. i 2020.

Od 2014., odnosno od samog početka programa Erasmus+, Agencija za mobilnost i programe EU (AMPEU) aktivno je promovirala postupno povećanje proračuna predviđenoga za hrvatska visoka učilišta do kraja programa 2020. te je poticala nositelje Erasmus povelje u visokom obrazovanju (ECHE)¹ da se pravodobno pripreme. Međutim, počevši od natječaja 2018. pokazalo se da mnogi nositelji ECHE povelje nailaze na prepreke povećanju odlazne studentske mobilnosti.

Naime, nepovoljna nacionalna porezna politika negativno je utjecala na broj prijava studenata na mobilnost u okviru programa Erasmus+ te na povećanje stope odustajanja studenata od mobilnosti. To je rezultiralo većim iznosima povrata sredstava u fazi završnog izvješća (projekti KA103 iz 2017.) i privremenog izvješća (projekti KA103 iz 2018. godine). Analiza koju je provelo Sveučilište u Zagrebu (hrvatsko visoko učilište s najvećim odobrenim iznosima financijske potpore) pokazuje da **studenti najčešće odustaju od mobilnosti iz financijskih razloga te uslijed percepcije studenata o djelomičnom nepriznavanju ECTS bodova**. Porezna politika izmijenjena je krajem 2018. godine u korist sudionika mobilnosti programa Erasmus+, ali posljedice će se osjećati još neko vrijeme. Također, po prvi put, za natječaj 2019. mnogi su korisnici zatražili manji broj mobilnosti studenata u odnosu na natječaj 2018.

Kako bi povećali apsorpciju sredstava za odlaznu studentsku mobilnost, AMPEU i Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO) izradili su smjernice sa sljedećim mjerama:

I) Na razini provedbe programa:

1. Dulje trajanje projekta - svake se godine sve više korisnika odlučuje za dulje trajanje projekta te sada većina projekata KA103 traje 24 mjeseca, umjesto 16, što omogućuje više vremena za apsorpciju sredstava. AMPEU, kroz redovite aktivnosti praćenja, aktivno potiče korisnike da produlje trajanje projekata na 24 mjeseca. Dodatno savjetovanje pružit će se korisnicima natječaja iz 2019. godine (Sveučilištima u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Dubrovniku, Puli, Hrvatskom katoličkom sveučilištu, Visokoj školi za inspeksijski i kadrovski menadžment u Splitu i Zdravstvenom veleučilištu) koji još uvijek biraju trajanje projekta od 16 mjeseci [tijekom 2019. i 2020.].
2. MZO i AMPEU će izraditi i uvesti nove kriterije za utvrđivanje dodatka za studente u nepovoljnom položaju što će omogućiti da više studenata dobije taj dodatak. U međuvremenu, AMPEU je već izdala preporuku korisnicima za inkluzivniji pristup izračunu dohotka zajedničkog kućanstva (kriteriji za dodatak) koji će omogućiti nešto većem broju studenata korištenje dodatka što će također utjecati na apsorpciju sredstava [do kraja 2019. izrada novih kriterija, od 2020. primjena].

¹ Erasmus povelja u visokom obrazovanju (Erasmus Charter for Higher Education- ECHE) je svojevrsna akreditacija za sudjelovanje visokih učilišta u programu Erasmus+ koju dodjeljuje Europska komisija. ECHE određuje temeljna načela sudjelovanja u programu i obvezuje nositelje povelje na pridržavanje načela zabrane diskriminacije, jednakog pristupa i jednakih mogućnosti sudionicima mobilnosti, puno priznavanje ishoda mobilnosti za stjecanje kvalifikacije, oslobođenje Erasmus studenata od plaćanja školarine te smjernice za provedbu mobilnosti (prije, tijekom i nakon mobilnosti).

3. MZO i AMPEU će za projekte natječajne godine 2020. povećati dodatak za stručnu praksu i mjesečne iznose financijske potpore za studente u granicama iznosa kojega dozvoljava Europska komisija kako bi se studente dodatno motiviralo za prijavu te time povećao ukupni broj odlaznih studentskih mobilnosti [četvrti kvartal 2019.].
4. Sva visoka učilišta će studentima zainteresiranima za stručnu praksu pružiti potporu u pronalaženju poslodavaca po uzoru na visoka učilišta koja su takvu potporu već uspostavila u sklopu svojih centara za razvoj karijera.
5. Kako bi se povećala razina priznavanja mobilnosti studenata, AMPEU je 2018. godine organizirala radionicu za ECTS koordinate o priznavanju mobilnosti u okviru Erasmus+ programa te je uočena potreba za sličnim daljnjim osposobljavanjima. Nacionalna agencija također će nastaviti pomno pratiti podatke o priznavanju [tijekom 2019. i 2020.]. Budući da je priznavanje ECTS bodova stečenih tijekom mobilnosti jedna od prepreka većoj mobilnosti studenata na nekim visokim učilištima, MZO i AMPEU će organizirati nacionalnu radionicu za ECTS koordinate [prvi kvartal 2020. godine]. Kako bi pripremili radionicu, AMPEU i MZO dodatno će ispitati razloge za nepriznavanje i izazove koje prate priznavanje pomoću fokus grupe s Erasmus i ECTS koordinatorima [zadnji kvartal 2019. godine].
6. Europska komisija razvila je alat „ECHE Make It Work for you!“ koji služi za samoprocjenu stupnja usklađenosti visokog učilišta s načelima iz Povelje (ECHE) te, kroz analizu odgovora, visokom učilištu daje pregledan i sveobuhvatan uvid u stanje njihove provedbe. U rezultatima visoko učilište može vidjeti koja je područja potrebno poboljšati, pri čemu alat generira korisne savjete i primjere uspješnih priča s drugih ustanova. Rezultati se ne objavljuju javno. Alat sadrži dva različita upitnika za dvije razine provedbe Povelje (ECHE): upitnik za uprave VU koji se odnosi na primarna očekivanja nositelja Povelje i upitnik za voditelje ureda za međunarodnu suradnju/Erasmus koordinate koji se odnosi na razne segmente upravljanja Erasmus+ aktivnostima. Agencija će zadužiti visoka učilišta da umjesto upitnika u svrhu praćenja provedbe programa Erasmus+ i pridržavanja načela iz Povelje koje ispunjavaju svake godine, popune upitnik u alatu „ECHE Make It Work for you!“ [prvi kvartal 2020.]. Rezultati će biti temelj svakom visokom učilištu za izradu akcijskog plana na razini ustanove [drugi kvartal 2020.] i dobar pokazatelj za pripremu prijave ustanove za Povelju novog sedmogodišnjeg razdoblja programa.

II) Na razini dionika:

1. Kako bi se podigla svijest na upravljačkoj razini visokih učilišta, MZO će temi apsorpcije posvetiti godišnji nacionalni sastanak svih prorektora i prodekana za međunarodnu suradnju [treći kvartal 2019. godine i treći kvartal 2020.].
2. Na temelju zaključaka sastanka s prorektorima i prodekanima, MZO će predložiti da se ova tema razmatra na sastancima Rektorskog zbora [tijekom 2019. i 2020.].
3. MZO je već osigurao sredstva za financiranje iz ESF-a u području internacionalizacije visokog obrazovanja i prati provedbu 30 projekata koji će dodatno pridonijeti povećanju apsorpcije za studentsku mobilnost [tijekom trajanja ESF projekata].
4. MZO će poticati sudjelovanje visokih učilišta iz RH u Europskim sveučilištima sufinanciranjem projekata odobrenih u sklopu prvog poziva kao i visokih učilišta koja budu uspješna na budućim pozivima [tijekom trajanja projekata].

5. AMPEU je započela suradnju s Agencijom za znanost i visoko obrazovanje u pogledu zajedničkog interesa za praćenje osiguranja kvalitete i internacionalizacije. Dvije agencije planiraju organizirati zajednička događanja za izgradnju kapaciteta, npr. radionice vršnjačkog učenja za visoka učilišta o internacionalizaciji [tijekom 2020.].
6. AMPEU je Zakonom o Agenciji za mobilnost i programe EU-a dodijeljeno promoviranje hrvatskog visokog obrazovanja u svijetu (Study in Croatia) te shodno tome u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i nadležnom radnom skupinom pri MZO-u planira nacionalne promotivne aktivnosti i nastupe visokih učilišta na sajmovima visokog obrazovanja [tijekom 2019. i 2020.].

III) Informativne i promotivne aktivnosti:

1. Erasmus koordinatori imaju zadatak informirati studente o izmjenama poreznih propisa kako bi ih motivirali da se prijave na mobilnost u okviru Erasmus+ programa [tijekom 2019. i 2020.].
2. AMPEU je održala početni sastanak s Erasmus koordinatorima (krajem svibnja 2019. u Rijeci) kako bi, među ostalim, raspravili i razmijenili strategije promocije i komunikacije radi povećanja mobilnosti studenata.
3. AMPEU promiče mogućnosti u okviru Erasmus+ programa za studente u sklopu mreže Eurodesk te će ojačati tu suradnju [tijekom 2019. i 2020.].
4. AMPEU će provesti Erasmus+ promotivnu kampanju u studentskim restoranima na većim sveučilištima [tijekom 2019.].
5. Nadalje, AMPEU je zadužila Erasmus studentsku mrežu Hrvatske (ESN) u okviru godišnjeg sporazuma o suradnji za provedbu promotivnih događanja u studentskim centrima i visokim učilištima u različitim regijama zemlje tijekom Dana Europe i manifestacije #Erasmusdays [drugi i treći kvartal 2019.]. Ugovori o suradnji sklapaju se svake godine. AMPEU potiče korisnička visoka učilišta da učine isto.
6. Erasmus koordinatori imaju zadatak potaknuti odlazne studente da podijele svoja iskustva o mobilnosti na društvenim mrežama Erasmus studentske mreže Hrvatske te upotrijebiti iste za podizanje vidljivosti mogućnosti programa na vlastitim mrežnim stranicama i društvenim mrežama.
7. AMPEU će također pokrenuti i mrežnu promotivnu kampanju namijenjenu dolaznim i odlaznim Erasmus studentima s iskustvima mobilnosti (videozapisi i članci) pozivajući hrvatske studente da se prijave na mobilnost u okviru programa Erasmus+ koristeći društvene mreže i druge studentske medije. Erasmus studentska mreža također će pomoći u informiranju studenata o izmjeni poreznih propisa (na snazi od 1. 1. 2019.) u okviru svojih redovitih aktivnosti i putem mrežnih članaka ili objava na društvenim mrežama. [tijekom 2020].
8. Također, AMPEU će se koristiti i drugim mogućnostima i događanjima za daljnje promicanje studentske mobilnosti u okviru programa Erasmus+, npr. tijekom Europskog tjedna mladih, Sajmova stipendija u visokom obrazovanju u Zadru, Zagrebu i Rijeci u suradnji s drugim dionicima [tijekom 2019. i 2020.]. Pozivaju se dionici da učine isto.
9. Promicanje mogućnosti vezanih uz Erasmus+ stručne prakse kao kraćeg i fleksibilnijeg formata mobilnosti koji pridonosi zapošljivosti [tijekom 2019. i 2020.].

Rezultati poduzetih mjera bit će analizirani na kraju navedenog razdoblja te će predstavljati početnu točku za izradu novih smjernica koje će uključiti promjene i potrebe koje donosi novo sedmogodišnje programsko razdoblje 2021.-2027.

U Zagrebu, listopad 2019. godine

AGENCIJA ZA MOBILNOST I PROGRAME EU
ZAGREB
RAVNATELJICA
mr. sc. Antonija Gladović

Plan za povećanje apsorpcije sredstava za studentsku mobilnost u okviru Erasmus+ programa u području visokog obrazovanja u Hrvatskoj za razdoblje 2019. i 2020.

TABLIČNI PRIKAZ MJERA, NOSITELJA I ROKOVA

R.br.	MJERA	NOSITELJ MJERE	ROK ZA PROVEDBU MJERE
I. Mjere za povećanje apsorpcije sredstava na razini provedbe programa			
I.1.	Poticanje korisničkih visokih učilišta na produženje trajanja projekata na 24 mjeseca što omogućuje više vremena za apsorpciju sredstava.	AMPEU	Kontinuirano, tijekom trajanja projekata
I.2.	Izrada novih kriterija za utvrđivanje dodatka za studente u nepovoljnom položaju (sadašnji slabiji socioekonomski status).	AMPEU, MZO	Do kraja 2019.
I.3.	Povećanje dodatka za stručnu praksu i mjesečnih iznosa financijske potpore za studente u granicama iznosa kojega dozvoljava Europska komisija.	MZO i AMPEU	Četvrti kvartal 2019.
I.4.	Povećanje broja VU koja studentima zainteresiranim za stručnu praksu pružaju potporu u pronalaženju poslodavaca u inozemstvu.	AMPEU i VU	2020.

I.5.	Praćenje podataka o priznavanju ECTS bodova.	AMPEU, VU	Po završetku ciklusa završnih izvješća
I.6.	Ispitivanje razloga za nepriznavanje i izazova koji prate priznavanje pomoću fokus grupe s Erasmus i ECTS koordinatorima.	AMPEU	Do kraja 2019.
I.7.	Nacionalna radionica za ECTS koordinate.	AMPEU, MZO	Prvi kvartal 2020.
I.8.	Visoka učilišta, umjesto standardnog AMPEU upitnika u svrhu praćenja provedbe programa Erasmus+, ispunjavaju upitnik u alatu „ECHE Make It Work for you!“. Temeljem rezultata analize odgovora koje daje alat, svako visoko učilište za sebe izrađuje akcijski plan na razini ustanove.	VU	Prvi i drugi kvartal 2020.
II. Mjere za povećanje apsorpcije sredstava na razini dionika			
II.1.	Godišnji nacionalni sastanak svih prorektora i prodekana za međunarodnu suradnju.	MZO, AMPEU	18.10.2019. Treći kvartal 2020.
II.2.	Uključivanje teme o potrebi povećanja apsorpcije sredstava za studentsku mobilnost u okviru programa Erasmus+ u području visokog obrazovanja u Hrvatskoj u program redovitih sastanaka Rektorskog zbora.	MZO, RZ	Sukladno dinamici održavanja sastanka RZ
II.3.	Praćenje provedbe projekata financiranih iz ESF-a u području internacionalizacije visokog obrazovanja.	MZO	Kontinuirano, tijekom trajanja projekata
II.4.	Sufinanciranje projekata odobrenih u sklopu prvog poziva za Europska sveučilišta kao i visokih učilišta koja budu uspješna na budućim pozivima.	MZO	Kontinuirano, tijekom trajanja projekata
II.5.	Razvoj suradnje Agencije za mobilnost i programe EU i Agencije za znanost i visoko obrazovanje u području osiguravanja kvalitete i internacionalizacije te organizacija	AMPEU, AZVO	Tijekom 2020.

	zajedničkih događanja za izgradnju kapaciteta.		
II.6.	Nacionalne promotivne aktivnosti i nastupi VU na sajmovima visokog obrazovanja.	AMPEU, MZO, VU	Kontinuirano, sukladno dinamici održavanja događanja
III. Mjere za povećanje apsorpcije sredstava na razini informativnih i promotivnih aktivnosti			
III.1.	Informiranje studenata o izmjeni poreznih propisa kako bi se uklonila bojazan od gubitka porezne olakšice u slučaju primitka sredstava za mobilnost u okviru Erasmus+ programa.	AMPEU, VU	Kontinuirano, tijekom trajanja projekata
III.2.	Rasprava i razmjena praksi strategije promocije i komunikacije radi povećanja mobilnosti studenata na Početnom sastanku za Erasmus koordinatora.	AMPEU, VU	Drugi kvartal 2019.
III.3.	Jačanje promicanja mogućnosti u okviru programa Erasmus+ za studente u sklopu mreže Eurodesk.	AMPEU	Kontinuirano
III.4.	Erasmus+ promotivna kampanja u studentskim restoranima na većim sveučilištima.	AMPEU	Treći kvartal 2019.
III.5.	Dodatno financiranje Erasmus studentske mreže Hrvatske (ESN) za provedbu promotivnih događanja.	AMPEU, ESN, VU	Kontinuirano, tijekom trajanja ugovora
III.6.	Poticanje odlaznih studenata na dijeljenje iskustava o mobilnosti na društvenim mrežama ESN-a, korištenje istog na vlastitim mrežnim stranicama i društvenim mrežama.	VU, ESN	Kontinuirano, tijekom trajanja projekata
III.7.	Mrežna promotivna kampanja namijenjena dolaznim i odlaznim Erasmus studentima s iskustvima mobilnosti (videozapisi i članci) usmjerena na pozivanje hrvatskih studenata da se prijave na mobilnost u okviru programa Erasmus+.	AMPEU	Tijekom 2020.

III.8.	Korištenje svih mogućnosti i događanja za daljnje promicanje studentske mobilnosti u okviru programa Erasmus+ .	Svi dionici	Kontinuirano
III.9.	Promicanje i isticanje mogućnosti vezanih uz Erasmus+ stručne prakse.	Svi dionici	Tijekom 2019. i 2020.

